

Ex quo tempore accepti presbyteratus usque ad annum ætatis meæ quinquagesimum nonum [DCCXXXI], hæc in Scripturam sanctam meæ meorumque necessitati ex opusculis venerabilium Patrum breviter adnotare, sive etiam ad formam sensus et interpretationis eorum superadjicere curavi.

In principium Genesis, usque ad nativitatem Isaac, et jectionem [Al., ejectionem, dejectionem, reprobationem] Ismahelis, libros IV [Al., III].

De Tabernaculo, et vasis ejus, ac vestibus Sacerdotum, libros III [Al., IV].

In primam partem Samuhelis, id est, usque ad mortem Saulis, libros III.

De ædificatione templi, allegoricæ expositionis sicut et cætera, libros II.

Item in Regum librum xxx quæstionum.

In Proverbia Salomonis, libros III.

In Cantica canticorum, libros VII [Al., VIII; al., VI].

In Isaiam, Danihelem, duodecim prophetas, et partem Hieremiæ distinctiones capitulorum ex tractatu B. Hieronymi excerptas.

In Ezram [Al., Esdram] et Neemiam, libros III.

In Canticum Habacum, librum I.

In librum beati Patris Tobie, explanationis allegoricæ de Christo et Ecclesia, librum I.

Item, capitula lectionum in Pentateuchum Mosi, Josue, Judicum.

In libros Regum, et Verba dierum.

In librum beati Patris Job.

In Parabolas, Ecclesiasten, et Cantica canticorum.

In Isaiam Prophetam, Ezram quoque, et Neemiam.

In Evangelium Marci, libros IV.

In Evangelium Lucæ, libros VI.

Omeliarum Evangelii, libros II.

In Apostolum quæcumque in opusculis sancti Augustini exposita inveni, cuncta per ordinem transcribere curavi.

In Actus Apostolorum, libros II.

In Epistolas VII [Al., VI] catholicas, libros singulos.

In Apocalypsin sancti Johannis, libros III.

Item, Capitula lectionum in totum Novum Testamentum, excepto Evangelio.

Item, librum epistolarum ad diversos : quarum [Al., om. quarum] de sex ætatibus sæculi una est ; de mansionibus filiorum Israel, una ; una [Al. om. una] de eo quod ait Isaias : Et claudentur ibi in carcerem, et post dies multos visitabuntur ; de ratione Bissexti, una ; de Aequinoctio, juxta Anatolium, una.

Item, de historiis sanctorum ; librum vitæ et passionis sancti Felicis confessoris de metrico Paulini opere in prosam transtuli.

Librum vitæ et passionis sancti Anastasii, male de Græco translatus, et pejus a quodam imperito emendatum, prout potui, ad sensum [Al., prout ad sensum] correxi.

Vitam sancti Patris, monachi simul et antistitis, Cudbercti, et prius heroico metro, et postmodum plano

B sermone descripsi.

Historiam abbatum monasterii hujus, in quo supernæ pietati de servire gaudeo, Benedicti, Geolfredi, et Huetbercti in libellis duobus.

Historiam Ecclesiasticam nostræ insulæ ac gentis, in libris V.

Martyrologium de natalitiis sanctorum martyrum diebus ; in quo omnes quos invenire potui, non solum qua die, verum etiam quo genere certaminis, vel sub quo judice mundum vicerint, diligenter [Al. om. diligenter] adnotare studui.

Librum Hymnorum, diverso metro, sive rhythmo.

Librum Epigrammatum heroico metro, sive elegiaco.

De Natura rerum, et de Temporibus libros singulos.

Item, de Temporibus librum unum majorem.

Librum de Orthographia, alphabeti ordine distinctum.

Item, librum de metrica Arte ; et huic adjectum [Al., adjunctum] alium de Schematibus sive Tropis libellum, hoc est, de figuris modisque locutionum, quibus Scriptura sancta contexta est.

Teque [Al., Te] deprecor, bone Jesu, ut cui propitius donasti verba tuæ [Al. add. sapientiæ vel] scientiæ dulciter haurire, dones etiam benignus, aliquando ad te fontem omnis sapientiæ pervenire, et parere [Al., apparere] semper ante faciem tuam.

BEDÆ CHRONOLOGIA

CONTINUATA AUCTORE ANONYMO.

^a Anno 731, Ceoluulf rex captus et adtonsus et remissus in regnum, Acca episcopus de sua sede fugatus.

Anno [Al. add. ab incarnatione Domini] 732, Ecgerct pro Uilfrido episcopus ^b factus.

Anno 733, eclipsis facta est solis XIX [Al., XVIII] Kalendas Septembris circa horam diei tertiam ; ita

^a Anno 734... fugatus om. Edit.

^b Factus. Edit. : factus. Cymbertus episc. Lindisfarorum obiit.

^c Anno eodem Tatuini archiepiscopus, accepto ab apostolica auctoritate pallio, ordinavit Aluic et Sigfri-

D ut pene totus orbis solis, quasi nigerrimo et horrendo scuto videretur esse coopertus ^a.

Anno 734, luna sanguineo rubore perfusa, quasi hora integra u Kalendarum Februariarum circa galli cantum, dehinc nigredine subsequente ad lucem propriam ^d reversa.

Anno eodem, Tatuini episcopus obiit.

dum episcopos, add. in Edit., desunt ms. Mori.

^d Reversa. Hactenus Codex Mori, et omnes melioris notæ mss. ; sed quoniam quæ sequuntur in editis Codd. exstant, mihi etiam inter alios fas erit puncta hæc chronologica adjungere.

Anno 755, Nothelmus archiepiscopus ordinatur; et Ecgbertus episcopus, accepto ab apostolica sede Pallio, primus post Paulinum in archiepiscopatum confirmatus est; ordinavitque Fruibertum et Fruidwaldum episcopos, et Bæda presbyter obiit.

Anno 757, nimia siccitas terram fecit infecundam; et Ceoluulfus sua voluntate adionsus, regnum Eadbercto reliquit.

Anno 759, Edilhartus Occidentalium Saxonum rex obiit; et Nothelmus archiepiscopus.

Anno 740, Cudbertus pro Nothelmo consecratus est. Aedilbaldus rex Merciorum, per impiam fraudem vastabat partem Nordanhymbrorum; eratque rex eorum Eadberctus occupatus cum suo exercitu contra Pictos. Aedilwaldus quoque episcopus obiit, et pro eo Conuulfus ordinatur antistes. Arwini et Eadberctus interempti.

Anno 741, siccitas magna terram occupavit. Carolus rex Francorum obiit; et pro eo filii Caroloman et Pippin regnum acceperunt.

Anno 745, Uilfrid episcopus, et Ingualdus Lundo-niæ episcopus, migraverunt ad Dominum.

Anno 747, Herefridus vir Dei obiit.

Anno 750, Cudretus, rex Occidentalium Saxonum, surrexit contra Aedilbaldum regem et Oengusum. Theneorus atque Eanredus obierunt. Eadberctus Campum Cyil cum aliis regionibus suo regno addidit.

Anno 756, anno regni Eadbercti quinto, Idibus Januarii, eclipsis solis facta est. Postea eodem anno et mense, hoc est, nono Kalendarum Febru-

riarum, luna eclipsim pertulit, horrendo et nigerrimo scuto.

Boisfacius, qui et Uinfridus, Francorum episcopus, cum quinquaginta tribus martyrio coronatus est; et pro eo Redgerus consecratur archiepiscopus a Stephano papa.

Anno 757, Aedilbaldus rex merciorum a suis tutoribus noctu morte fraudulenta miserabiliter peremptus occubuit: Beonredus regnare cepit: Cymuulfus [Al., Cynewulfus] rex Occidentalium Saxonum obiit. Eodem etiam anno Ossa, fugato Beonredo, Merciorum regnum sanguinolento quæsiuit gladio.

Anno 758, Eadberctus rex Nordanhymbrorum Dei amoris causa et cœlestis patriæ, violentia accepta sancti Petri tonsura, filio suo Osuulfo regnum reliquit.

Anno 759, Osuulfus a suis ministris facinorose occisus est; et Edilwaldus anno eodem a sua plebe electus, intravit in regnum: cujus secunda anno magna tribulatio mortalitatis venit et duobus ferme annis permansit, populantibus duris ac diversis ægitudinibus, maxime tamen dysentericæ languore.

Anno 761 Oengus Pictorum rex obiit, qui regni sui principium usque ad finem facinore cruento tyrannus perduxit carnifex: et Osuini occisus est.

Anno 765 Aluchredus rex susceptus est in regnum.

Anno 766, Ecgbertus archiepiscopus prosapia regali ditatus ac divina scientia imbutus, et Erithubertus [Al., Fritherhtus] vere fideles episcopi ad Dominum migraverunt.

* Uilfrid. Episcopus forsitan Huiciorum, non Eboracensis.

APPENDIX

AD OMNIA VENERABILIS BEDÆ OPERA,

PRÆSERTIM AD HISTORIAM ECCLESIASTICAM.

(Smith edit. Hist. eccles. gentis Anglorum.)

NUM. I [Smith, II].

De provinciarum Heptarchiæ limitibus.

Brittania nostra irruptionibus Barbarorum plurimum fatigata, Vortigernus rex ad propulsandam hostium vim et rabiem gentem Saxonum accepit; qui ducibus Horsa et Hengisto fratribus e transmarinis regionibus huc frequentes advolarunt. Neque vero in nostram insulam gens una confluit, sed certatim ingens caterva de tribus Germanicis populis fortioribus, Saxonibus, Anglis, Jutis. De Jutarum origine sunt Cantuarii; et Vectarii qui Vectam insulam tenuerunt; et qui in provincia Occidentalium Saxonum contra ipsam insulam Vectam positi, Jutarum natio quondam nominati sunt. De Saxonibus venerunt Orientales, Meridionales, Occidentales. Porro de Anglis, Orientales, et Mediterranei Angli, Mercei, tota denique Nordanhymbrorum progenies.

Quas regiones sive comitatus post Heptarchiam a Saxonibus constitutam regna singula complexa fœ-

derint, jam ostendemus, Cantuariorum autem provincia ab Australi Oceano usque ad flumen Thamesin protensa est, et totam Cantiam continebat. Saxonum Australium provincia Suthsexiam et Suthreiam. Orientalium Saxonum, Essexiam, Middelsexiam, Herfordiæ partem. Occidentalium Saxonum, Cornwalliam, Devoniam, Dorsetiam, Somersetiam, Uuiltoniam, Suthamptoniam, Barchetiam. Merciorum etiam provincia sita est in gente Occidentalium Saxonum, in agro sc. Pantontensi. Anglorum Orientalium regnum complexum est Norfolkiam, Suthfolciam, Cantabrigiam cum insula Ely. Merciorum, Gloucestriam, Herfordiam, Uuigorniam, Uacuciam, Leicestriam, Rutlandiam, Nortamptoniam, Lincolniam, Huntingdoniam, Bedfordiam, Buckinghamiam, Uxenfordiam, Staffordiam, Salopiam, Notinghamiam, Cestriam, Hertfordiæ partem alteram. Mercia autem dividitur in Australem et Aquilonalem: Mercei Australes, qui sunt familiarum quinque milium, discreti fluvio Treanta ab Aquilonalibus Mercei, quorum terra est